

ЗАВДАННЯ ГРОМАДЯНСЬКОГО ВИХОВАННЯ В РОЗБУДОВІ ДЕМОКРАТИЧНОЇ ДЕРЖАВИ

На початку нового тисячоліття питання цивілізаційного прогресу, громадянського суспільства, громадянського виховання – набули особливої актуальності. Громадянськість розглядається як «усвідомлення кожним громадянином своїх прав і обов'язків щодо держави, суспільства; почуття відповідальності за їхнє становище». Тому надзвичайної актуальності набуває питання наукової розробки та практичного втілення нової системи громадянського виховання, мета якого – сформувати в середовищі молодого покоління комплекс громадянських якостей, потребу захищати інтереси України та реалізовувати свій особистісний потенціал на благо зміцнення вітчизняної державності.

Значна роль у формуванні громадянської свідомості покладається на соціальний інститут освіти. Процес громадянського виховання особистості значною мірою зумовлюється змістовими характеристиками освітніх предметів, які сприяють оволодінню системою знань про людину та суспільство. Стратегічні імперативи освіти третього тисячоліття насамперед пов'язують з орієнтацією її не на державу, а на людину, на фундаментальні загальнолюдські цінності, на послідовну демократизацію всього освітняського процесу й усієї освітньо-педагогічної ідеології загалом. При такій філософії освіта стає орієнтованою не на зовнішні об'єкти, а на саму людину (антропоцентризм в освіті), що сама змінюється в процесі осягнення світу; на людину як особу, здатну стати унікальним джерелом творчості, продуктивної діяльності. Так, засновники теорії людського капіталу Г.Беккер і Т.Шульц найважливішим видом інвестицій у людину вважають освіту, яка розглядається як ключовий фактор зростання соціального благополуччя нації і держави, людства в цілому.

З огляду цю обставину, основна мета освіти полягає в тому, щоб підготувати молодь до активної участі в соціальному житті; створити умови для розвитку особистості, здатної не тільки практично оцінювати ситуацію і адаптуватися до соціальних змін, а й оригінально мислити, генералізувати і реалізувати ідеї, продукувати власні, намічати шляхи позитивних перетворень, проявляти ініціативу і творчість.

Формування громадянського суспільства можливе лише за умови дотримання демократичних цінностей в усіх сферах життєдіяльності людини. Ця проблема змушує дійти висновків, що для динамічного розвитку демократичних процесів мусить бути певна політична дисципліна народу та його достатня політична культура, досягти яких не можна за короткий проміжок часу. Завдяки цьому відбувалося б «розкріпачення» людини як громадянина. Як член певного соціуму громадянин має певні права та обов'язки у державі та підпорядковується певним (прийнятим в громаді) нормам і законам. Формування громадянськості відбувається у процесі соціалізації особи

через систему суспільних відносин. Процес становлення кожної особистості пов'язаний з активною життєвою позицією. Людина, особистість, громадянин є основою розвитку громадянського суспільства. В цьому контексті освіта, як сфера соціокультурної практики, набуває особливої значущості. Освіченими людьми важче маніпулювати, між ними швидше розвиваються демократичні, гуманістичні взаємини.

Неодмінною передумовою демократизації суспільства є встановлення контролю суспільства над політикою, здійснення контролю народом за діяльністю уряду, а це є основною ознакою позитивних демократичних перетворень. Саме за демократії розквітає громадянське суспільство – сфера самовиявлення вільних індивідів та їх добровільно сформованих асоціацій, якій властиві горизонтальні, не санкціоновані державою, зв'язки між громадянами, що мають справді колективний характер.

Воробьев Б., Савустьян Г.
НТУ «ХПИ»

ОСНОВНЫЕ ПРОБЛЕМЫ РАЗВИТИЯ И ФУНКЦИОНИРОВАНИЯ ПОЛИТИЧЕСКИХ ПАРТИЙ В УКРАИНЕ

Политические партии являются неотъемлемой частью политической системы любого демократического государства. На сегодняшний день в Украине зарегистрировано более 200 партий, что довольно много. Однако, в выборах 2012 года, например, участвовало всего лишь 22 партии, из которых пяти процентный рубеж прошли всего 5. Отсюда видно, что большинство партий не участвует в политической жизни Украины. Такое большое количество партий в Украине существует даже не смотря на то, что процедура регистрации их достаточно сложна. Для примера, в США двухпартийная система. Федералистская и Национальная республиканская партия полностью определяют политическую жизнь в стране. Среди них ведется здоровая конкуренция и каждая из партий, в первую очередь, отстаивает интересы своих граждан, и лишь потом, – интересы финансово-промышленных групп, поддерживающих эти партии.

Практически ни одной политической партии, даже наиболее массово представленной в парламенте, за время существования независимой Украины не удалось стать мощной идеологической силой, оказывающей более или менее существенное влияние на социально–политический процесс в государстве. Отсутствие чёткой идеологической платформы у партий, а так же невыполнение своих предвыборных обещаний приводит к естественному процессу недоверия населения политическим партиям, о чём говорит тот факт, что в 2012 году на выборах проголосовало всего 56 процентов избирателей. Кроме того, людям очень сложно судить о деятельности партий в силу недостаточного освещения данного вопроса в СМИ. Подобная информация печатается только в специализированных изданиях с относительно малыми тиражами, и людям приходится доверять сомнительным источникам в